

Teknisk budget 2025-2028

24/3885 Åben Sag

Sagsgang

ØK

Sagsfremstilling

I denne sag fremlægges det tekniske budget for 2025-2028 til godkendelse. Det tekniske budget består af en fremskrivning af budgettet fra 2024 inklusive Kommunalbestyrelsesbeslutninger med betydning i årene 2025-2028 samt indregning af tekniske korrektioner samt ændringer på baggrund af befolkningsprognosen, lov- og cirkulæreprgrammet og økonomiaftalen mellem Kommunerne og Staten.

Det tekniske budget danner grundlag for de politiske forhandlinger og er behandlet i direktionen. Det tekniske budget fremlægges endvidere for Kommunalbestyrelsen på et orienteringsmøde den 13. august, hvor Hovedudvalget også er inviteret til at deltage.

Fagudvalgene har som optakt til budgetforhandlingerne om budget 2025-2028 haft budgetdrøftelser og drøftet nøgletal i april. I juni har fagudvalgene behandlet tekniske korrektioner og mængdeændringer på eget område. Samtidig har fagudvalgene i maj og juni samt behandlet råderumsforslag, som blev bestilt i budgetaftalen for 2024 ud fra hensynet om at Norddjurs Kommune har behov for at tilpasse udgifterne som stiger mere end indtægterne. Råderumskataloget er vedlagt, heri er også indeholdt forslagene fra velfærdsplanen. Råderumsforslagene indgår i prioriteringerne i de kommende budgetforhandlinger.

Budgetbalancen for det tekniske budget for 2025 og overslagsårene 2026-2028 er vedlagt som bilag.

Hovedtallene i det tekniske budget fremgår af nedenstående budgetbalance:

Budgetbalance mio. kr.	2025	2026	2027	2028
Indtægter	-3.190,6	-3.302,8	-3.402,2	-3.472,1
Driftsområdet incl. renter	3.081,3	3.202,2	3.321,9	3.445,1
Resultat af ordinær drift	-109,4	-100,7	-80.256	-26.996
Anlægsudgifter	99,5	82,1	61,3	61,3

Budgetbalance mio. kr.	2025	2026	2027	2028
Anlægsindtægter	-24,8	-15,0	-14,0	-14,0
Afdrag	32,9	33,2	33,4	30,4
Strukturel balance -=overskud, +=underskud	-1,7	-0,4	0,4	50,7
Øvrige finansforskydninger (udlån)	-4,5	-4,5	-19,4	0
Kasseforøgelse (-) / Kasseforbrug (+)	-6,3	-5,0	-19,0	50,7
Kassebeholdning gennemsnit	406,5	411,6	422,7	404,0

-=indtægt/indbetaling/overskud, +=udgift/udbetaling/underskud

Budgetbalancen viser, at indtægterne ikke stiger i samme takt som udgifterne. Det skyldes primært, at tilskuddet til faldende befolkning nedtrappes over budgetperioden fordi faldet i befolkningen er aftaget i forhold til de store fald i 2018 og 2019.

Beregningen af indtægterne i overslagsårene baserer sig på de forventninger, der pt. er til konjunkturer og vedtaget lovgivning. Men der tages samtidig forbehold for, at der kan komme ændringer i overslagsårene og fremtidige økonomiaftaler. Jo længere tidsperspektiv der er i prognoserne, desto højere usikkerhed er der i både opadgående og nedadgående retning. Igen i år er der en stor usikkerhed forbundet med overslagsårene. Det skyldes blandt andet, at der fortsat usikkerhed omkring implementeringen af den nye ejendomsskattelov, en af usikkerhederne er fastsættelsen af de nye vurderinger, og at størrelsen af efterregulering i 2027 endnu ikke kendes. Der er også fortsat usikkerhed omkring hvorvidt de fordrevne fra Ukraine vil forholde sig til udviklingen i Ukraine.

Der er udarbejdet et notat der, med udgangspunkt i den økonomiske politik, beskriver de økonomiske rammer og særlige opmærksomhedspunkter i forhold til det tekniske budget. Alle anbefalingerne i notatet tager udgangspunkt i Norddjurs Kommunes økonomiske målsætninger. Konklusionerne fra notatet er opsummeret herunder:

- Det er vedtaget i målsætningerne i den økonomiske politik, at der skal være strukturel balance i budget og regnskab. Det vil sige, at udgifter og afdrag på lån i et givent år kan dækkes af indtægterne. Der er i det tekniske budget strukturelt overskud i 2025 på knap 2 mio. kr., og 0,4 mio. kr. i 2026, men det ændrer sig til et underskud på 0,4 mio. kr. i 2027 og et underskud på ca.

51 mio. kr. i 2028. Der skal være opmærksomhed på, at anlægsudgifterne i overslagsårene ligger under minimumsmålsætningen på 100 mio. kr. i den økonomiske politik. Hvis niveauet for anlægsudgifterne skal hæves til målsætningen, vil det medføre, at der bliver strukturelt underskud i alle overslagsår svarende til 18 mio. kr. i 2026, 39 mio. kr. i 2027 og 89 mio. kr. i 2028. Der skal derfor foretages en tilpasning af kommunens udgifter for at skabe strukturel balance i overslagsårene.

- Anlægsudgifterne er dermed cirka 20 mio. kr. for lave i 2026 og 40 mio. kr. for lave i årene 2027 og 2028 sammenlignet med kommunens minimumsmålsætning på ca. 100 mio. kr. årligt.
- Kassebeholdningen er større end minimumsmålsætningen på 175 mio. kr., og det vil være muligt at anvende en del af kassebeholdningen til ekstra afdrag på gæld i 2025. Hvis der afdrages ekstra på gælden, vil der blive skabt et råderum i overslagsårene. Det er dog kun hensigtsmæssigt at anvende kassebeholdningen til ekstra afdrag, hvis der ellers er strukturel balance i budgettet.
- Tilskuddet fra faldende befolkningstal forventes at falde fra ca. 92 mio. kr. i 2025 til 33 mio. kr. i 2028. Det skyldes at kommunen gradvist mister tilskuddet for faldet i befolkningstallet i 2018 og 2019 på over 1.100 borgere i alt, og at nedgangen i befolkningen er aftaget. Hvis kommunen ikke længere har et fald i befolkningstallet, vil kommunen over tid miste hele tilskuddet. Der er fortsat stor usikkerhed om udviklingen i tilskuddets størrelse på grund af de mange fordrevne fra Ukraine.
- I 2028 modtager kommunen ikke længere tilskud for skattenedsættelsen i 2023 på 0,1 procentpoint. Tilskuddet udgør 4,6 mio. kr. i 2027.
- Velfærdsområderne: Indmeldingerne i budgetopfølgningerne viser, at der på både Voksen- og Plejeudvalget og Børne- og Ungdomsudvalgets område er merforbrug og en række aftaleholdere på begge udvalg er under udvidet økonomisk styring. Velfærdsområdet arbejder med emner til omprioriterings- og udviklingsforslag til at skabe budget i balance i overslagsårene. Dette omhandler blandt andet Velfærdsplanen, som med afsæt i Ældrebolighandleplanen har til formål om at styrke den faglige kvalitet og imødekomme de fremtidige behov på områderne og

omhandler eksempelvis også råderumsforslag på skoleområdet, som indeholder forslag til struktur og kapacitet på skoleområdet.

Service ramme

Norddjurs Kommune har fået udmeldt en vejledende service ramme på 2.155,9 mio. kr. i 2025. Serviceudgifterne i det tekniske budget ligger 23 mio. kr. under denne vejledende ramme.

Anlægs ramme

Norddjurs Kommune har fået udmeldt en vejledende anlægs ramme på 101 mio. kr. i 2025 til anlægsudgifter. Anlægsudgifterne udgør i 2025 i det tekniske budget 99,5 mio. kr.

Ændringer siden budgetaftalen for 2024

Der har været ændringer på indtægter og udgifter i 2024 siden budgettet sidste år blev vedtaget. Der er bevægelser både på indtægter og udgifter i opadgående og nedadgående retning. Hovedtendensen på indtægtssiden har været, at indtægterne har udviklet sig mindre gunstigt end ventet i sidste års budget. I tabellen nedenfor vises forskellen mellem budgetoverslagsåret for 2025, der blev vedtaget i budget 2024, og det tekniske budget 2025 der nu lægges frem. Der er nedenfor nævnt nogle af hovedforklaringerne på forskellen.

	2025 i B2024	Teknisk budget 2025	Forskel*
Indtægter	-3.198,5	-3.190,6	7,9
Driftsområdet incl. renter	3.095,0	3.081,3	-13,8
Resultat af ordinær drift	-103,5	-109,4	-5,9
Anlægsudgifter	99,5	99,5	0
Anlægsindtægter	-24,8	-24,8	0
Afdrag	31,1	32,9	1,8
Strukturel balance -=overskud, +=underskud	2,4	-1,7	-4,2
Finansforskydninger	-1,0	-4,5	-3,5
<i>Kasseforøgelse (-) / Kasseforbrug (+)</i>	<i>1,4</i>	<i>-6,3</i>	<i>-7,7</i>

-=indtægt/indbetaling/overskud, +=udgift/udbetaling/underskud

Både indtægter og driftsudgifter er fremskrevet med et lavere pris- og lønskøn end forventet sidste år.

På indtægtssiden falder indtægterne ca. 8 mio. kr. i forhold til ventet sidste år. Det på trods af, at der i økonomiaftalen for 2025 mellem KL og regeringen er aftalt et løft af kommunernes budgetter. De primære forklaringer er:

- At forholdet mellem kommunens udgiftsbehov og det landsgennemsnitlige udgiftsbehov er mindre end antaget i budgetoverslag 2025. Dette giver sig til udtryk bl.a. ved et lavere socioøkonomisk indeks for Norddjurs. Det skyldes med andre ord at Norddjurs Kommune klarer sig lidt bedre på socioøkonomiske parametre. F.eks. er der flere i beskæftigelse end forventet sidste år. Samlet giver ændringen i udgiftsbehovet et indtægtsfald på 30 mio. kr.
- Modsat får Norddjurs tilført ekstra 16 mio. kr. i ordinært statstilskud som følge af Økonomiaftalen for 2025.
- Indkomstskatten er nedjusteret med 3 mio. kr. pga. en ændret forventning til væksten, samt skattereformen for december 2023.
- Til gengæld er det afregnede beløb vedr. selskabsskat hævet betragtelig, da flere selskaber valgte at afregne selskabsskatten for regnskabsåret 2022. Dette giver et merprovenu på 15 mio. kr. Imidlertid modregnes dette med 6 mio. kr., da der er en mellemkommunal udligningsordning på selskabsskatten. Samlet giver selskabsskatten et merprovenu på 9 mio. kr.

På driftssiden skyldes faldet på ca. 14 mio. kr. primært at overførselsudgifterne er nedjusteret i forhold til sidste år.

Puljer

I det tekniske budget er der i lighed med tidligere år indarbejdet en række puljer. Puljen til værn om servicerammen udgør 13 mio. kr., puljen til administrative ændringer udgør 5 mio. kr., og puljen til brug af overførsler udgør 5 mio. kr. Puljernes størrelse er vedtaget i budgetproceduren for 2025-2028. Det er i forbindelse med revideringen af den økonomiske politik aftalt, at puljen til overførsler på 5 mio. kr. er en fast bufferpulje for at imødegå, at anvendelsen af overførsler nu er givet fri fra budgetåret 2025.

I lighed med de seneste år, er der i det tekniske budget lagt en bufferpulje ind på 10 mio. kr. i alle år til at imødegå en eventuel midtvejsregulering af bloktilskuddet.

Forudsætninger

Der er som tidligere år ikke indregnet en eventuel indtægt fra §16 tilskudspuljen til særligt vanskeligt stillede kommuner i det tekniske budget. I 2024 modtager Norddjurs Kommune 20 mio. kr. fra puljen. Der er også søgt om tilskud fra puljen i år, og der forventes svar på ansøgningen i slutningen af august. Borgmesteren og Kommunaldirektøren har anmodet om et møde med Indenrigs- og Sundhedsministeren for at drøfte de særlige vilkår, som Norddjurs Kommune har.

Budgetterne for renteudgifter, renteindtægter, afdrag og forskydninger i udlån er beregnet på ny til det tekniske budget. Der har i de seneste tre budgetår været afdraget ekstraordinært på de ordinære lån med deraf følgende lavere afdrag.

Som et led i den nye boligskattelov, skal Staten overtage administration af indefrysningsslån af grundskyld. Dette betyder også at Staten skal overtage de nuværende lån fra kommunerne. Det fremgår af loven at ejendomsvurderingerne for perioden 2021 – 2023 kan blive efterreguleret frem til 2026. Dette bevirker at den statslige overtagelse af indefrysningsslåne først forventes gennemført i løbet af 2027.

Ansøgning om puljer til skattenedsættelse

Kommunen kan søge om tilskud til skattenedsættelse fra to forskellige puljer.

1. Der er etableret en ramme til nedsættelse af indkomsts-katten med tilskud i 2025 på op til 200 mio. kr. Tilskuddene fra denne pulje følger en trappemodell med højest 75 pct. tilskud af tabet i 2025, herefter 50 pct. i 2026 og 2027 og endeligt 25 pct. i 2028. Fristen for ansøgning er 5. september 2024.
2. For 2025 er der for sidste gang mulighed for at søge om andel i skatterammerne relateret til udligningsreformen. Dels har kommuner med tab i udligningsreformen mulighed for at søge om forhøjelse udskrivningsprocenten for indkomsts-katten med et nettoprovenu svarende til tabet i udligningsreformen uden risiko for modregning i tilfælde af samlet skatteforhøjelse. Og dels kan der relateret til udligningsreformen søges om andel af puljen til skattenedsættelse. Det vil

sige, at kommunerne kan søge om tilskud til nedsættelse af udskrivningsprocenten for indkomstskatten uden forhøjelse af andre skatter. Tilskuddet i denne pulje udgør 90 pct. af provenutabet i første og andet år, 85 pct. i tredje år, 80 pct. i fjerde år og 75 pct. i femte år. Fristen for denne ansøgning er 22. august 2024. Kommuner med en høj udskrivningsprocent vil blive prioriteret.

Norddjurs Kommune modtager pt. to tilskud fra udligningsreforms puljen. Denne pulje adskiller sig fra den ordinære skattepulje, ved at have en mere lukrativ kompensation. Der drejer sig om skattenedsættelsen med 0,2 procentpoint til 26,1 pct. vedtaget i forbindelse med budget 2022, som bortfalder i 2027 med et provenutab på i alt 9,4 mio. kr. Og en yderligere nedsættelse på 0,1 procentpoint til 26,0 pct. i budget 2023, hvor der modtages tilskud til og med 2027, med et provenutab på i alt 5,2 mio. kr. fra 2028.

Der skal i denne sag tages stilling til, hvorvidt der ønskes indsendt ansøgninger til puljerne.

Borgermøde og høringsperiode

Umiddelbart efter Økonomiudvalgets behandling af teknisk budget, og inden budgetforhandlingerne går i gang, bliver der afholdt borgermøde om budgettet den 14. august kl. 17-20 på Stenvad Mosebrug, Stendyssevej 14, 8586 Ørum Djurs. Der serveres aftensmad til alle tilmeldte.

[Borgermøde om budgettet \(norddjurs.dk\)](https://www.norddjurs.dk)

Høringsperioden starter den 29. august 2024 efter udsendelse af dagsorden til 1. behandlingsbudgettet og løber frem til 11. september kl. 10. Det bliver muligt at indsende hørings svar via hjemmesiden.

Via kommunens hjemmeside er det endvidere også muligt at indsende forslag til budgettet

[Råderumsforslag til budgettet \(norddjurs.dk\)](https://www.norddjurs.dk)

Sammenhæng til andre politikker/strategier og fagområder

Der er sammenhæng til de aftalte målsætninger i den gældende økonomiske politik. Med særlig betydning for budgetlægningen kan nævnes målsætninger vedrørende strukturel balance, gennemsnitlig kassebeholdning, anlægsramme, afvikling af gæld samt årlig effektivisering og råderumsarbejde. Norddjurs Kommune har behov for at tilpasse serviceudgifterne til faldende

indtægter. Det skal ske på en måde, så kommunens ressourcer anvendes optimalt, så borgerne får den bedst mulige service indenfor kommunens økonomiske rammer.

Økonomiske konsekvenser

Se ovenfor

Lovgrundlag

Bekendtgørelse af lov om kommunernes styrelse.

Indstilling

Økonomichefen indstiller, at:

1. Økonomiudvalget gennemgår og godkender de tekniske korrektioner, mængdeændringer og ændringer på baggrund af lov- og cirkulæreprogrammet.
2. Det drøftes, om der skal ansøges om tilskud til skattenedsættelser.
3. Det tekniske budget og budgetbalancen drøftes og godkendes.

Beslutning i Økonomiudvalget den 12-08-2024

Ad. 1. Godkendt

Ad. 2. Et flertal i Økonomiudvalget bestående af Kasper Bjerregaard (V), Lars Møller (A), Allan Gjersbøl Jørgensen (A), Kasper Vindbjerg (F), Ulf Harbo (Ø) og Diana Mikkelsen (Æ) stemmer for at der ikke søges om tilskud til skattenedsættelse

Et mindretal bestående af Benny Hammer (C), Sebastian Grauert (I) og Jens Kannegaard Lundager (O) stemmer for at der søges om tilskud til en skattenedsættelse på 0,5 procentpoint.

Det er dermed godkendt, at der ikke søges om tilskud til skattenedsættelse.

Ad. 3. Drøftet og godkendt

Bilag:

1 - 3654312	Åben	Budgetbalance 2025-2028	(78592/24)	(H)
2 - 3635770	Åben	Generelle bemærkninger 2025 - 2028	(62628/24)	(H)
3 - 3655096	Åben	Opmærksomhedspunkter budget 2025	(79249/24)	(H)
4 - 3653944	Åben	Kommunalbestyrelsesbeslutninger budget 2025-2028	(78288/24)	(H)
5 - 3653943	Åben	Tekniske korrektioner 2025-2028	(78287/24)	(H)

6 - 3653945	Åben	Mængdeændringer 2025-2028	(78289/24)	(H)
7 - 3653947	Åben	Lov- og cirkulæreændringer budget 2025-2028	(78291/24)	(H)
8 - 3654205	Åben	Råderumskatalog 2024	(78505/24)	(H)
9 - 3654206	Åben	MED kommentarer til råderumskatalog	(78506/24)	(H)